

**หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยทันตแพทย์**  
**คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น**  
**(หลักสูตร 1ปี)**

---

**1. ชื่อหลักสูตร**

(ภาษาไทย) หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยทันตแพทย์  
(ภาษาอังกฤษ) Certificate Program in Dental Assistant

**2. ชื่อประกาศนียบัตร**

ชื่อเต็ม                      ประกาศนียบัตรผู้ช่วยทันตแพทย์  
   Certificate in Dental Assistant  
ชื่อย่อ                         ป.ผู้ช่วยทันตแพทย์  
   Cert. in Dental Assistant

**3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ**

คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

**4. หลักการและเหตุผล**

เนื่องจากปัจจุบันได้มีการผลิตทันตแพทย์ขึ้นเป็นจำนวนมาก เพื่อสนองต่อนโยบายรัฐบาลในการดูแลสุขภาพช่องปากของประชาชน ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่ต้องผลิตผู้ช่วยทันตแพทย์เพิ่มขึ้นให้เพียงพอต่อจำนวนทันตแพทย์ ของแต่ละสถาบันการศึกษา กรอบกับสถาบันที่ผลิตผู้ช่วยทันตแพทย์มีไม่มากนัก จึงทำให้มีความต้องการผู้ช่วยทันตแพทย์เพิ่มขึ้นทั้งในภาครัฐและเอกชน

โรงเรียนผู้ช่วยทันตแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จึงได้มีนโยบายที่จะผลิตผู้ช่วยทันตแพทย์ เพื่อรองรับการทำงานของทันตแพทย์ให้สามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

**5. ประโยชน์**

หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยทันตแพทย์ เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นผลิตทันตบุคลากรที่ปฏิบัติงานทางด้านทันตสาธารณสุขให้มีความรู้ และความสามารถในการทำงานทั้งในด้านการปฏิบัติงานช่วยช่างแก้ไขและงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

**6. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร**

หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยทันตแพทย์มีวัตถุประสงค์ในการผลิตผู้ช่วยทันตแพทย์ดังนี้

- 6.1 สามารถช่วยทันตแพทย์ในการปฏิบัติงานรักษาผู้ป่วยให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงขึ้น
- 6.2 สามารถช่วยทำให้งานบริการทางทันตกรรมของหน่วยราชการและเอกชนรับรักษาผู้ป่วยได้จำนวนมากขึ้น
- 6.3 สามารถให้ทันตสุขศึกษาเบื้องต้นแก่ผู้ป่วยอย่างมีประสิทธิภาพ

- 6.4 สามารถให้คำแนะนำและความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับปัญหาพื้นฐานในช่องปากได้
- 6.5 สามารถช่วยประสานงานและปฏิบัติงานในคลินิกได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 6.6 สามารถช่วยและดำเนินงานเกี่ยวกับทันตสาธารณสุขให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- 6.7 สามารถดูแลบำรุงรักษาอุปกรณ์ และเครื่องมือในงานทันตกรรม รวมทั้งการทำความสะอาด และควบคุมการติดเชื้อได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ
- 6.8 ติดต่อสื่อสารกับผู้ป่วยทั้งคนไทยและชาวต่างชาติได้
- 6.9 สามารถช่วยงานด้านเวชระเบียนและคอมพิวเตอร์สารสนเทศได้

## 7. กำหนดการเปิดสอน

ดำเนินการสอนหลักสูตรนี้ตั้งแต่ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2558 เป็นต้นไป

## 8. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

- 8.1 บุคคลทั่วไป หรือบุคลากรจากหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่มีหนังสือส่งตัว
- 8.2 อายุ 17 – 35 ปี
- 8.3 วุฒิการศึกษาขั้นต่ำระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า
- 8.4 มีร่างกายแข็งแรง และจิตใจสมบูรณ์ มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมและปราศจากโรคอันเป็นอุปสรรคต่อการศึกษา
- 8.5 บุคคลที่มีคุณสมบัตินอกจากที่ระบุใน ข้อ 8.1-8.4 คณะกรรมการบริหารหลักสูตร อาจพิจารณาเห็นสมควรรับเข้าศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยทันตแพทย์เป็นเฉพาะราย

## 9. การคัดเลือกเข้าศึกษา

เป็นไปตามประกาศรับสมัครของคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เรื่องการสอบคัดเลือกนักเรียนผู้ช่วยทันตแพทย์เพื่อเข้าศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยทันตแพทย์ ประจำปีการศึกษา

## 10. การดำเนินการของหลักสูตรผู้ช่วยทันตแพทย์

### 10.1 คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ประกอบด้วย

- |        |                               |                                  |
|--------|-------------------------------|----------------------------------|
| 10.1.1 | คณบดี                         | ที่ปรึกษาคณะกรรมการ              |
| 10.1.2 | รองคณบดีฝ่ายวิชาการ           | ประธานกรรมการ                    |
| 10.1.3 | รองคณบดีฝ่ายโรงพยาบาลทันตกรรม | รองประธาน                        |
| 10.1.4 | รศ.ทพญ.วิลาวัลย์              | วีระอาชากุล กรรมการ              |
| 10.1.5 | นางยุคนธร                     | แทนวิสุทธิ กรรมการ               |
| 10.1.6 | อ.ทพ.เถลิงศักดิ์              | สมัครสมาน เลขานุการหลักสูตรฯ     |
| 10.1.7 | นางสาวชญาภานต์                | มอญขาม ผู้ช่วยเลขานุการหลักสูตรฯ |

- 10.2. อาจารย์ผู้ทำการสอน**
- 10.2.1 อาจารย์ประจำภาควิชาคณะทันตแพทยศาสตร์
- 10.2.2 พยาบาล และผู้ช่วยทันตแพทย์ประจำหน่วยคลินิกในโรงพยาบาลทันตกรรม
- 10.2.3 อาจารย์พิเศษ
- 10.3 สถานศึกษา**
- 10.3.1 ห้องบรรยายที่มีอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน
- 10.3.2 ห้องปฏิบัติการสำหรับฝึกปฏิบัติการในวิชาฝึกปฏิบัติการ
- 10.3.3 คลินิกทันตกรรมในโรงพยาบาลทันตกรรม คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- 10.3.4 ห้องสมุด สำหรับสืบค้นแหล่งข้อมูลทางวิชาการ
- 11. ระบบการจัดการศึกษา**
- 11.1 ระบบการจัดการศึกษา**
- 11.1.1 ระบบการจัดการศึกษา ให้ใช้ระบบทวิภาค คิดเป็นหน่วยกิต ในระบบทวิภาคแบ่งปี การศึกษาหนึ่งๆ ออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ คือ ภาคการศึกษาต้นและภาค การศึกษาปลาย
- 11.1.2 รายวิชาภาคทฤษฎีที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อ 1 หน่วยกิต
- 11.1.3 รายวิชาปฏิบัติการ ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมง ต่อ 1 หน่วยกิต
- 11.1.4 รายวิชาปฏิบัติการคลินิก ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมง ต่อ 1 หน่วยกิต
- 11.2 การดำเนินการเรียนการสอน**
- ภาคการศึกษาต้น      เดือนกรกฎาคม – เดือนพฤศจิกายน
- ภาคการศึกษาปลาย      เดือนธันวาคม – เดือนพฤษภาคม
- 12. ระยะเวลาการศึกษา**
- 12.1 ระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตร 1 ปีการศึกษา
- 12.2 ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา ได้ไม่เกิน 2 ปีการศึกษา
- 13. การลงทะเบียนเรียน**
- 13.1 นักเรียนผู้ช่วยทันตแพทย์ ต้องลงทะเบียนเรียน และชำระค่าธรรมเนียมในแต่ละภาคการศึกษา ให้เสร็จสิ้นภายในวันและเวลาที่คณะทันตแพทยศาสตร์กำหนด
- 13.2 นักเรียนผู้ช่วยทันตแพทย์ที่ไม่ได้ลงทะเบียนในภาคการศึกษาปกติ จะต้องลาพักการศึกษา มิฉะนั้นจะพ้นสภาพการเป็นนักเรียนผู้ช่วยทันตแพทย์
- 13.3 การลงทะเบียนในกรณีที่ได้ผลการเรียนเป็น F หากลงทะเบียนไม่เกิน 8 หน่วยกิตให้จ่ายในอัตรา กึ่งหนึ่งของค่าธรรมเนียมการศึกษาสำหรับภาคการศึกษาปกติ

#### 14. การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา

- 14.1 นักเรียนผู้ช่วยทันตแพทย์จะสำเร็จการศึกษาเมื่อเรียนครบ 36 หน่วยกิต ตามที่หลักสูตรกำหนด  
14.2 การประเมินผลจะแบ่งเป็นระดับคะแนนตัวอักษร ความหมาย และค่าคะแนน ดังนี้

ระดับคะแนนตัวอักษร	ความหมาย	ค่าคะแนนต่อหน่วยกิต
A	ผลการประเมินขั้นดีเลิศ	4
B+	ผลการประเมินขั้นดีมาก	3.5
B	ผลการประเมินขั้นดี	3
C+	ผลการประเมินขั้นค่อนข้างดี	2.5
C	ผลการประเมินขั้นพอใช้	2
D+	ผลการประเมินขั้นอ่อน	1.5
D	ผลการประเมินขั้นอ่อนมาก	1
F	ผลการประเมินขั้นตก	0

ตัวอักษรอื่นๆ ที่ใช้เป็นสัญลักษณ์และมีความหมายเฉพาะ ซึ่งแสดงภาพการศึกษา คือ I, P, ตัวอักษรเหล่านี้ไม่มีค่าคะแนน

##### สัญลักษณ์

I	ยังไม่สมบูรณ์
P	กำลังดำเนินการอยู่

- 14.3 ต้องได้คะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดปีการศึกษาตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไปจึงสามารถสำเร็จการศึกษาได้ ในกรณีที่ได้คะแนนต่ำกว่า 2.00 ให้นักเรียนลงทะเบียนได้ใหม่ในรายวิชาที่ได้ผลการเรียนเป็น D+ หรือ D เท่านั้นและลงทะเบียนได้ในระยะเวลาการศึกษาที่เปิดให้ลงทะเบียนเท่านั้น
- 14.4 มีเวลาเรียนมากกว่า ร้อยละ 80 ของแต่ละรายวิชา จึงจะมีสิทธิ์ได้รับการประเมินผลการเรียนในรายวิชานั้นๆ ในทุกระดับคะแนนตัวอักษร หากเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 จะได้ผลการเรียนเป็น F และจะต้องแก้ไขให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาการศึกษา โดยนักเรียนจะต้องลงทะเบียนรายวิชานั้นๆ ใหม่อีกครั้ง ตามที่โรงเรียนฯ เปิดให้ลงทะเบียนได้ ถ้านักเรียนผู้ช่วยทันตแพทย์ไม่สามารถมาลงทะเบียนได้ให้ถือว่านักเรียนไม่สำเร็จการศึกษา
- 14.5 เหตุผลอื่นที่ทำให้ไม่สำเร็จการศึกษา
- 14.5.1 ประพฤติผิดร้ายแรงตาม ข้อบังคับมหาวิทยาลัยขอนแก่นว่าด้วยวินัยนักศึกษา พ.ศ. 2551
- 14.5.2 ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดปีการศึกษาต่ำกว่า 1.75
- 14.5.3 สิ้นสุดระยะเวลาการศึกษา (ไม่เกิน 2 ปีการศึกษา)

## 15. การขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนผู้ช่วยทันตแพทย์

- 15.1 ผู้ที่สอบคัดเลือกได้จะต้องมารายงานตัวและลงทะเบียน ณ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ตามวันเวลาที่กำหนด มิฉะนั้นจะถือว่าสละสิทธิ์
- 15.2 นักเรียนผู้ช่วยทันตแพทย์ต้องปฏิบัติตามระเบียบ คำสั่ง และประกาศ โรงเรียนผู้ช่วยทันตแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยมีสิทธิ์อยู่หอพักของคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นได้ และต้องปฏิบัติตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ว่าด้วยวินัยนักศึกษา พ.ศ. 2551
- 15.3 ให้นักเรียนชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาตามวันและเวลาที่ โรงเรียนผู้ช่วยทันตแพทย์ คณะทันตแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น กำหนดมิฉะนั้นจะถือว่าสละสิทธิ์

## 16. แผนการรับนักเรียนและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี

### 16.1 จำนวนนักเรียนที่รับเข้า

จำนวนนักเรียน	จำนวนนักศึกษาแต่ละปีการศึกษา				
	2558	2559	2560	2561	2562
รวม	50	50	50	50	50
คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	50	50	50	50	50

### 16.2 งบประมาณตามแผน

ประมาณการรายรับ	ปีงบประมาณ				
	2558	2559	2560	2561	2562
ค่าธรรมเนียมการศึกษา (6000.-บาท/คน/ภาค)	600,000	600,000	600,000	600,000	600,000
รวมรายรับ	600,000	600,000	600,000	600,000	600,000
ประมาณการรายจ่าย	ปีงบประมาณ				
	2558	2559	2560	2561	2562
งบใช้สอย ตอบแทนและวัสดุ	250,000	250,000	250,000	250,000	250,000
งบครุภัณฑ์	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000
งบดำเนินการ (พัฒนาการเรียนการสอน พัฒนานักศึกษา ทุนฯลฯ)	250,000	250,000	250,000	250,000	250,000
รวมรายจ่าย	600,000	600,000	600,000	600,000	600,000
ประมาณการค่าใช้จ่ายต่อหัวนักเรียนต่อหลักสูตร = 12,000 บาท					

### 16.3 ค่าธรรมเนียมการขอประกาศนียบัตรจากทันตแพทยสภา = 1,000 บาท

## 17. โครงสร้างของหลักสูตร

### 17.1 หลักสูตร

17.1.1	จำนวนหน่วยกิต	รวมตลอดหลักสูตร	36	หน่วยกิต
17.1.2	โครงสร้างหลักสูตร			
	จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร		36	หน่วยกิต
	1) หมวดวิชาพื้นฐาน		4	หน่วยกิต
	2) หมวดวิชาเฉพาะ		31	หน่วยกิต
	3) หมวดวิชาเลือกเสรี		1	หน่วยกิต
17.1.3	รายวิชา			
17.1.3.1	หมวดวิชาพื้นฐาน		4	หน่วยกิต
	550 001 การถ่ายภาพทางทันตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศ Dental Photography and Information Technology			1(1-0-2)
	550 002 ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ช่วยทันตแพทย์ English for Dental Assistants			2(2-0-4)
	550 003 การบูรณาการวิชาชีพของผู้ช่วยทันตแพทย์ Integrated Dental Assistant Profession			1(1-0-2)
17.1.3.2	หมวดวิชาเฉพาะ		31	หน่วยกิต
	550 004 การบำรุงรักษาเครื่องมือและการควบคุมการติดเชื้อ Instrument Maintenance and Infection Control			1(1-0-2)
	550 021 ปฏิบัติการทันตกรรมสี่หัตถ์ Four Hand Dentistry Laboratory			1(0-3-0)
	550 022 ปฏิบัติการคลินิก 1 Clinical Practice I			2(0-6-0)
	550 023 ปฏิบัติการคลินิก 2 Clinical Practice II			2(0-6-0)
	550 024 ปฏิบัติการคลินิก 3 Clinical Practice III			2(0-6-0)
	550 025 ปฏิบัติการคลินิก 4 Clinical Practice IV			2(0-6-0)
	550 026 ปฏิบัติการคลินิก 5 Clinical Practice V			2(0-6-0)

550 027	ปฏิบัติการคลินิก 6 Clinical Practice VI	2(0-6-0)
550 028	ปฏิบัติการคลินิก 7 Clinical Practice VII	2(0-6-0)
550 029	ปฏิบัติการคลินิก 8 Clinical Practice VIII	2(0-6-0)
550 030	ปฏิบัติการคลินิก 9 Clinical Practice IX	2(0-6-0)
561 001	ทันตกรรมจัดฟัน Orthodontics	1(1-0-2)
562 001	ทันตกรรมสำหรับเด็ก Pediatric Dentistry	1(1-0-2)
563 001	ทันตกรรมบดเคี้ยว Dental Occlusion	1(1-0-2)
564 001	ทันตกรรมชุมชน Dental Community	1(1-0-2)
565 001	ทันตกรรมหัตถการ Operative Dentistry	1(1-0-2)
565 002	วิทยาเอ็นโดดอนต์ Endodontology	1(1-0-2)
566 001	ศัลยกรรมช่องปาก Oral Surgery	1(1-0-2)
567 001	ทันตกรรมประดิษฐ์ Prosthodontics	1(1-0-2)
568 001	ปริทันตวิทยา Periodontology	1(1-0-2)
569 001	วินิจฉัยโรคช่องปาก Oral Diagnosis	1(1-0-2)
569 002	ทันตรังสี Dental Radiology	1(1-0-2)

17.1.3.3 หมวดวิชาเลือกเสรี

550 005 วิชาสุนทรียภาพแห่งชีวิต

1(0-2-1)

Aesthetic Appreciation

ให้นักเรียนผู้ช่วยทันตแพทย์เลือกวิชาเลือกเสรีที่เปิดสอนสำหรับหลักสูตรนักเรียนผู้ช่วยทันตแพทย์  
คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

**คำอธิบายระบบรหัสวิชา**

ตัวเลข 3 ตัวแรก หมายถึง หน่วยงานหรือภาควิชาที่เปิดสอนของคณะฯ ที่จัดการเรียนการสอนซึ่งมี  
รหัสตั้งแต่

550-569 โดยหน่วยงานหรือภาควิชามีดังนี้

550 โรงเรียนผู้ช่วยทันตแพทย์

561 ภาควิชาทันตกรรมจัดฟัน

562 ภาควิชาทันตกรรมสำหรับเด็ก

563 ภาควิชาชีวะวิทยาช่องปาก

564 ภาควิชาทันตกรรมชุมชน

565 ภาควิชาทันตกรรมบูรณะ

566 ภาควิชาศัลยศาสตร์ช่องปากและกระดูกขากรรไกร

567 ภาควิชาทันตกรรมประดิษฐ์

568 ภาควิชาปริทันตวิทยา

569 ภาควิชาวินิจฉัยโรคช่องปาก

ตัวเลขที่ 4 หมายถึง รายวิชาสำหรับนักเรียนผู้ช่วยทันตแพทย์

ตัวเลขที่ 5,6 หมายถึง ลำดับของวิชาในหมวดนั้นๆ ดังนี้

01-04 วิชาบรรยาย

21-30 วิชาปฏิบัติการ



## 18. แผนการศึกษา

ภาคการศึกษาต้น	หน่วยกิต
550 001 การถ่ายภาพทางทันตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ Dental Photography and Information Technology	1(1-0-2)
550 004 การบำรุงรักษาเครื่องมือและการควบคุมการติดเชื้อ Instrument Maintenance and Infection Control	1(1-0-2)
550 021 ปฏิบัติการทันตกรรมสี่หัตถ์ Four Hand Dentistry Laboratory	1(0-3-0)
550 022 ปฏิบัติการคลินิก 1 Clinical Practice	2(0-6-0)
550 023 ปฏิบัติการคลินิก 2 Clinical Practice II	2(0-6-0)
550 024 ปฏิบัติการคลินิก 3 Clinical Practice III	2(0-6-0)
550 025 ปฏิบัติการคลินิก 4 Clinical Practice IV	2(0-6-0)
561 001 ทันตกรรมจัดฟัน Orthodontics	1(1-0-2)
562 001 ทันตกรรมสำหรับเด็ก Pediatric Dentistry	1(1-0-2)
563 001 ทันตกรรมบดเคี้ยว Dental Occlusion	1(1-0-2)
564 001 ทันตกรรมชุมชน Community Dentistry	1(1-0-2)
565 001 ทันตกรรมหัตถการ Operative Dentistry	1(1-0-2)
565 002 วิทยาเอ็นโดดอนต์ Endodontology	1(1-0-2)
566 001 ศัลยกรรมช่องปาก Oral Surgery	1(1-0-2)

567 002	ทันตกรรมประดิษฐ์ Prosthodontics	1(1-0-2)
568 001	ปริทันตวิทยา Periodontology	1(1-0-2)
569 001	วินิจฉัยโรคช่องปาก Oral Diagnosis	1(1-0-2)
569 002	ทันตรังสี Dental Radiology	1(1-0-2)

รวมจำนวนหน่วยกิต ลงทะเบียนเรียน 22 หน่วยกิต

#### ภาคการศึกษาปลาย

หน่วยกิต

550 002	ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ช่วยทันตแพทย์ English for Dental Assistants	2(2-0-4)
550 003	การบูรณาการวิชาชีพของผู้ช่วยทันตแพทย์ Integrated Dental Assistant Profession	1(1-0-2)
550 026	ปฏิบัติการคลินิก 5 Clinical Practice V	2(0-6-0)
550 027	ปฏิบัติการคลินิก 6 Clinical Practice VI	2(0-6-0)
550 028	ปฏิบัติการคลินิก 7 Clinical Practice VII	2(0-6-0)
550 029	ปฏิบัติการคลินิก 8 Clinical Practice VIII	2(0-6-0)
550 030	ปฏิบัติการคลินิก 9 Clinical Practice IX	2(0-6-0)

รวมจำนวนหน่วยกิต ลงทะเบียนเรียน 13 หน่วยกิต

#### ตลอดปีการศึกษา

หน่วยกิต

550 005	วิชาสุนทรียภาพแห่งชีวิต Aesthetic Appreciation	1(0-2-1)
---------	---	----------

รวมจำนวนหน่วยกิต ลงทะเบียนเรียน 1 หน่วยกิต

รวมจำนวนหน่วยกิตสะสม 36 หน่วยกิต

## 19. คำอธิบายรายวิชา

550 001 การถ่ายภาพทางทันตกรรม และเทคโนโลยีสารสนเทศ 1(1-0-2)

Dental Photography and Information Technology

เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี

หลักการถ่ายภาพทางทันตกรรมในและนอกช่องปากด้วยกล้องดิจิทัล พร้อมอุปกรณ์ต่างๆสำหรับถ่ายภาพทางทันตกรรม การทำความสะอาดอุปกรณ์ถ่ายภาพ การจัดเก็บภาพผู้ป่วย ทางทันตกรรมโดยคอมพิวเตอร์ การตกแต่งภาพเบื้องต้น รวมถึงการใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้น และโปรแกรมสำเร็จรูปขั้นพื้นฐาน

Principle of taking intraoral and extraoral photographs using digital camera, and other photographic equipments, cleaning photographic equipments, transferring and basic retouching digital photographs in the computer. In addition, this subject also includes application of basic computer and basic software.

550 002 ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ช่วยทันตแพทย์ 2(2-0-4)

English for Dental Assistants

เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี

ฝึกทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้สื่อสารในการทำงานของผู้ช่วยทันตแพทย์ เช่น การนัดหมายผู้ป่วย และการช่วยปฏิบัติงานทางทันตกรรม ตลอดจนสามารถอ่าน และเข้าใจ ข้อความที่ทันตแพทย์บันทึกไว้ในเวชระเบียนของผู้ป่วย รวมถึงสามารถเขียนชื่อโรค ยา และการรักษา เพื่อนำไปลงทะเบียนหรือสถิติได้

Practicing basic skills in listening and speaking English for communication in dental practice, for examples in dealing with patient appointments and assistance, recoding, understanding and the information in dental chart and treatment records writing the name of disease, drugs and treatment, for storing as statistical documents.

550 003 การบูรณาการวิชาชีพของผู้ช่วยทันตแพทย์ 1(1-0-2)

Integrated Dental Assistant Profession

เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี

จรรยาบรรณและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพผู้ช่วยทันตแพทย์ บทบาท หน้าที่ของผู้ช่วยทันตแพทย์ทางทันต สาธารณสุข ความรู้เรื่องระเบียบข้าราชการพลเรือน ตลอดจนหลักการจัดระบบงานเวชระเบียน และสิทธิผู้ป่วย การปฏิบัติงานสำนักงานและธุรการ

Ethic and Law related to dental assistant profession. Role in dental public health. Government officer regulation. Principle of documentation of medical records and patient rights. Administrative practice and management.

- 550 004 การบำรุงรักษาเครื่องมือและการควบคุมการติดเชื้อ 1(1-0-2)  
 Instrument Maintenance and Infection Control  
 เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี  
 การบำรุงดูแลรักษา อุปกรณ์ เครื่องมือทางทันตกรรมและเก้าอี้ทำฟัน การแพร่กระจายเชื้อ วิธีการป้องกันการติดเชื้อซึ่งรวมถึงการล้างมือ การป้องกันการติดเชื้อ การขจัดเชื้อ และการจัดระบบของหน่วยจ่ายกลาง  
 Maintenance of dental instruments and dental unit, the infection and procedures of the infection control including hand hygiene, prevention of infection, disinfection and sterilization and management in the main clinical supply.
- 550 005 วิชาสุนทรียภาพแห่งชีวิต 1(0-2-1)  
 Aesthetic Appreciation  
 เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี  
 ส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพทางกายและจิตใจของนักเรียนเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี การสื่อสารมนุษยสัมพันธ์ และบุคลิกภาพที่ดีในสังคม รวมถึงพัฒนาศิลปวัฒนธรรมของไทย  
 Promoting and developing good physical and mental health for a good quality of life, communication, good interpersonal relationship, personality and reinforce Thai national art and culture.
- 550 021 ปฏิบัติการทันตกรรมสี่หัตถ์ 1(0-3-0)  
 Four Hand Dentistry Laboratory  
 เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี  
 การช่วยข้างเก้าอี้แบบทันตกรรมสี่หัตถ์ที่มีประสิทธิภาพเช่น การใช้เครื่องดูดน้ำลายแรงสูง การเตรียมเครื่องมือและการส่งเครื่องมือให้ทันตแพทย์อย่างเหมาะสม  
 Chair side Assisting using by four handed dentistry with maximal efficiency for examples, using the high power suction, preparing sets of dental instruments and exchanging dental instruments with dentist appropriately.
- 550 022 ปฏิบัติการคลินิก 1 2(0-6-0)  
 Clinical Practice I  
 เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี  
 ฝึกปฏิบัติงานในคลินิกตรวจวินิจฉัย คลินิกบำบัดรักษาเบื้องต้น คลินิกทันตรังสี แผนกเวชระเบียนเพื่อให้เกิด การเรียนรู้ทักษะทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพและ ช่วยเหลือทันตแพทย์ให้ถูกต้อง  
 Practicing in Diagnostic clinic, Primary care clinic, Dental radiology clinic and medical record division for good learning skills and attitude in assisting dentist accurately.

- 550 023 ปฏิบัติการคลินิก 2 2(0-6-0)  
 Clinical Practice II  
 เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี  
 ฝึกปฏิบัติงานในคลินิกทันตกรรมบูรณะ คลินิกวิทยาเอ็นโดดอนต์และคลินิกทันตกรรมผสมผสาน เพื่อให้เกิด การเรียนรู้ทักษะ ทักษะที่ดีต่อวิชาชีพ และช่วยเหลือทันตแพทย์ให้ถูกต้อง  
 Practicing in Operative dental clinic, Endodontic clinic, and Comprehensive clinic for good learning skills and attitude in assisting dentist accurately.
- 550 024 ปฏิบัติการคลินิก 3 2(0-6-0)  
 Clinical Practice III  
 เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี  
 ฝึกปฏิบัติงานในคลินิกทันตกรรมประดิษฐ์ คลินิกทันตกรรมจัดฟัน และคลินิกบรรเทาความเจ็บปวดบนใบหน้า เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทักษะ ทักษะที่ดีต่อวิชาชีพ และช่วยเหลือทันตแพทย์ให้ถูกต้อง  
 Practicing in Prosthodontic clinic, Orthodontic clinic, and Orafacial pain clinic for good learning skills And attitude in assisting dentist accurately.
- 550 025 ปฏิบัติการคลินิก 4 2(0-6-0)  
 Clinical Practice IV  
 เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี  
 ฝึกปฏิบัติงานในคลินิกทันตกรรมสำหรับเด็ก คลินิกศัลยกรรมปริทันต์ และคลินิกศัลยกรรมศาสตร์ช่องปากเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทักษะ ทักษะที่ดีต่อวิชาชีพ และช่วยเหลือทันตแพทย์ให้ถูกต้อง  
 Practicing in Pediatric Dentistry clinic, Periodontal surgery clinic, and Oral surgery clinic for good learning skills and attitude in assisting dentist accurately.
- 550 026 ปฏิบัติการคลินิก 5 2(0-6-0)  
 Clinical Practice V  
 เงื่อนไขของรายวิชา : ต้องผ่านการเรียนรายวิชาปฏิบัติการคลินิก 1  
 ฝึกปฏิบัติงานในคลินิกตรวจวินิจฉัย คลินิกบำบัดรักษาเบื้องต้น คลินิกทันตรังสี แผนกเวชระเบียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทักษะ ทักษะที่ดีต่อวิชาชีพและช่วยเหลือทันตแพทย์ให้ถูกต้อง ต่อเนื่องจากการเรียนรายวิชาปฏิบัติการ คลินิก 1  
 Practicing in Diagnostic clinic, Primary care clinic, Dental radiology clinic and medical record division for good learning skills and attitude in assisting dentist accurately extended course from Clinical Practice I.

550 027 ปฏิบัติการคลินิก 6

2(0-6-0)

Clinical Practice VI

เงื่อนไขของรายวิชา : ต้องผ่านการเรียนรายวิชาปฏิบัติการคลินิก 2

ฝึกปฏิบัติงานในคลินิกทันตกรรมบูรณะ คลินิกวิทยาเอ็นโดดอนต์และคลินิกทันตกรรมผสมผสาน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทักษะ ทักษะที่ดีต่อวิชาชีพ และช่วยเหลือทันตแพทย์ให้ถูกต้อง ต่อเนื่องจากการเรียนรายวิชาปฏิบัติการ คลินิก 2

Practicing in Operative dental clinic, Endodontic clinic, and Comprehensive clinic for good learning skills and attitude in assisting dentist accurately extended course from Clinical Practice II.

550 028 ปฏิบัติการคลินิก 7

2(0-6-0)

Clinical Practice VII

เงื่อนไขของรายวิชา : ต้องผ่านการเรียนรายวิชาปฏิบัติการคลินิก 3

ฝึกปฏิบัติงานในคลินิกทันตกรรมประดิษฐ์คลินิกทันตกรรมจัดฟันและคลินิกบรรเทาความเจ็บปวดบนใบหน้าเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทักษะ ทักษะที่ดีต่อวิชาชีพและช่วยเหลือทันตแพทย์ให้ถูกต้องต่อเนื่องจากการเรียนรายวิชา ปฏิบัติการคลินิก 3

Practicing in Prosthodontic clinic, Orthodontic clinic, and Orafacial pain clinic for good learning skills and attitude in assisting dentist accurately extended course from Clinical Practice III.

550 029 ปฏิบัติการคลินิก 8

2(0-6-0)

Clinical Practice VIII

เงื่อนไขของรายวิชา : ต้องผ่านการเรียนรายวิชาปฏิบัติการคลินิก 4

ฝึกปฏิบัติงานในคลินิกทันตกรรมสำหรับเด็กคลินิกศัลยกรรมปริทันต์และคลินิกศัลยกรรมศาสตร์ช่องปากเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทักษะ ทักษะที่ดีต่อวิชาชีพ และช่วยเหลือทันตแพทย์ให้ถูกต้อง ต่อเนื่องจากการเรียนรายวิชาปฏิบัติการ คลินิก 4

Practicing in Pediatric Dentistry clinic, Periodontal surgery clinic, and Oral surgery clinic for good learning skills and attitude in assisting dentist accurately extended course from Clinical Practice IV.

## Clinical Practice IX

เงื่อนไขของรายวิชา : ต้องผ่านการเรียนรายวิชาปฏิบัติการคลินิก 1,2,3,4

ฝึกปฏิบัติงานในคลินิกทันตกรรมพิเศษ รวมถึงการออกหน่วยทันตกรรมชุมชน หน่วยทันตกรรมพระราชทาน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทักษะ ทักษะที่ดีต่อวิชาชีพ และช่วยเหลือทันตแพทย์ให้ถูกต้อง ต่อเนื่องจากการเรียนรายวิชา ปฏิบัติการคลินิก 1,2,3,4

Practicing in special clinic and royal mobile dental clinic for good learning skills and attitude in assisting dentist accurately extended course from Clinical Practice I,II,III,IV.

## 561 001 ทันตกรรมจัดฟัน

1(1-0-2)

## Orthodontics

เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี

เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ทางทันตกรรมจัดฟัน ห้องปฏิบัติการ ขั้นตอนต่างๆในการช่วยช่างแก้ไข การทำความเข้าใจ สภาพเครื่องมือทางทันตกรรมจัดฟันและการบำรุงรักษา การสบฟันผิดปกติชนิดต่างๆ และลักษณะการขึ้นของฟัน ผิดตำแหน่ง การให้คำแนะนำผู้ป่วยทางทันตกรรมจัดฟัน เรื่องงานธุรการและบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับงานทันตกรรมจัดฟัน

Dental instruments and materials used in orthodontic practice, laboratory, stepwise procedures during orthodontic assistant, disinfection and sterilization technique and maintenance, types of malocclusion types of abnormal tooth eruption, advising orthodontic patients, administrative work in orthodontic practice.

## 562 001 ทันตกรรมสำหรับเด็ก

1(1-0-2)

## Pediatric Dentistry

เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี

ความสำคัญและบทบาทหน้าที่ของผู้ช่วยทันตแพทย์ในงานทันตกรรมสำหรับเด็ก การเตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือในการช่วยช่างแก้ไข การเรียนรู้ขั้นตอนต่างๆในการรักษาทางทันตกรรมเด็กรวมทั้งทันตกรรมป้องกัน บำบัด ที่มีผลต่อพฤติกรรมของเด็กต่อการทำฟันและการจัดการพฤติกรรมกับผู้ป่วยเด็กพิเศษ

Importance and role of dental assistant in pediatric dentistry, preparing dental instruments during assistance, learning dental procedures in pediatric dentistry including oral health prevention, factors influence child behaviors and behavioral management for special need patients.

- 563 001 ทันตกรรมบดเคี้ยว 1(1-0-2)  
Dental Occlusion  
เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี  
ลักษณะทางกายวิภาคของข้อต่อขากรรไกร ความรู้พื้นฐานทางทันตกรรมบดเคี้ยวและการทำงานนอก  
หน้าที่ รวมถึงการเรียงฟัน ลำดับการขึ้นของฟัน กายวิภาคศาสตร์ของฟันถาวรและฟันน้ำนม  
Temporomandibular joint, basic knowledge in occlusion and parafunctional habits including  
teeth identifications, sequence of tooth eruption, dental anatomy of permanent and deciduous teeth.
- 564 001 ทันตกรรมชุมชน 1(1-0-2)  
Community Dentistry  
เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี  
การสาธารณสุขในประเทศไทย หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า โครงการทันตสาธารณสุขในชุมชน  
โรงเรียนและโรงพยาบาล การดูแลผู้ป่วยแบบองค์รวมและการดูแลสุขภาพที่มีหัวใจของความเป็นมนุษย์  
หลักวิธีการสอนทันตศึกษา สื่อการสอนทันตศึกษา  
The public health in Thailand, principle of health insurance (universal coverage), dental  
public health project in community, school and hospital, holistic patient care and humanized health  
care, principle of teaching dental education, media for dental health education.
- 565 001 ทันตกรรมหัตถการ 1(1-0-2)  
Operative Dentistry  
เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี  
ความรู้พื้นฐานของวิชาทันตกรรมหัตถการ การบูรณะฟันด้วยวัสดุอุดอมัลกัม และเรซินคอมโพสิต  
การจัดเตรียมเครื่องมือและวัสดุสำหรับการปฏิบัติงานทางทันตกรรมหัตถการ  
Basic principle in operative dentistry including amalgam and resin composite restoration,  
preparation of instruments and materials for restorative work.
- 565 002 วิทยาเอ็นโดดอนต์ 1(1-0-2)  
Endodontology  
เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี  
ขอบเขตของงานรักษาคคลองรากฟัน เครื่องมือที่จำเป็นต้องใช้และการดูแลรักษา ยาและวัสดุอื่นๆ ที่  
จำเป็นต้องใช้ในงานรักษาคคลองรากฟันโดยวิธีที่ไม่ต้องผ่าตัด เทคนิคที่เกี่ยวข้องสำหรับการรักษาคคลองรากฟัน  
ได้แก่ การใส่แผ่นยางกันน้ำลาย การถ่ายภาพรังสี การฟอกสีฟันในฟันที่ไม่มีชีวิต รวมไปถึง การรักษาคคลองรากฟัน  
ร่วมกับการผ่าตัดปลายรากฟัน



Scope of work in endodontics, essential endodontic instruments and maintenance, medication and other materials required for nonsurgical endodontic treatment, procedures and techniques in root canal treatment for example rubber dam placement, taking x-ray, bleaching of non vital tooth including root canal treatment with surgery.

566 001 ศัลยกรรมช่องปาก

1(1-0-2)

Oral Surgery

เงื่อนไขของรายวิชา: ไม่มี

ขอบเขตลักษณะและขั้นตอนการทำงานทางศัลยศาสตร์ช่องปาก ชนิด, หน้าที่และการดูแลเครื่องมือและวัสดุ ที่ใช้ในงานถอนฟัน งานผ่าตัดเล็กในช่องปาก และงานทันตกรรมรากเทียม การเตรียมเครื่องมือให้เหมาะสมกับงาน ศัลยกรรมบริเวณช่องปากกระดูกขากรรไกรและ ใบหน้า รวมทั้งการปฏิบัติงานช่วยช่างเก้าอี้ อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถ เข้าใจและสังเกตลักษณะผู้ป่วยที่มี โรคทางระบบ สามารถจัดการดูแลผู้ป่วยก่อนและหลังการผ่าตัดบริเวณช่องปากผู้ป่วย ที่เกิดภาวะ ฉุกเฉินที่เกิดขึ้นขณะการปฏิบัติงานของทันตแพทย์ และมีความรู้พื้นฐานในการกู้ชีพ

Scope of work and procedures in oral surgery for examples, types, function and maintainance of surgical instruments and materials used for tooth extraction minor oral surgery and dental implan instrument for oral and maxillofacial surgery including efficient dental assistance, identify underlying diseases of the patient, pre-operative and post-operative caring of patients, dealing with emergency and resuscitation.

567 001 ทันตกรรมประดิษฐ์

1(1-0-2)

Prosthodontics

เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี

ความรู้พื้นฐานทางทันตกรรมประดิษฐ์ ทันตวัสดุศาสตร์ ขั้นตอนในการทำฟันเทียมชนิดต่างๆ การเตรียมวัสดุ และเครื่องมือสำหรับทำฟันเทียม ซ่อมฟันเทียม รื้อสะพานฟัน การเสริมฐานฟันเทียม และอื่นๆ

Basic principle in prosthodontics, dental materials science, procedures of fabricating, preparing materials and instrument for denture, denture repair, crown and bridge removal, denture reline etc.

568 001 ปรีทันตวิทยา 1(1-0-2)

Periodontology

เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี

บทนำสู่วิชาปรีทันตวิทยา อวัยวะปรีทันต์ โรคปรีทันต์ การรักษาและป้องกันโรค การสอนวิธีดูแลอนามัย ช่องปากผู้ป่วยโรคปรีทันต์ ภาวะแทรกซ้อนและการดูแลผู้ป่วยหลังทำศัลยกรรมปรีทันต์ การทำบัตรปรีทันต์ การจัด เตรียมเครื่องมือและการลับเครื่องมือ การช่วยข้างเก้าอี้ในการทำศัลยกรรมปรีทันต์และการถ่ายภาพในช่องปาก

Introduction to periodontology, periodontium, periodontal diseases, treatment and prevention, oral hygiene instruction for periodontal patients, complication and post-operative care, periodontal charting, instrument preparation and sharpening, assisting in periodontal surgery and taking oral photographs.

569 001 วินิจฉัยโรคช่องปาก 1(1-0-2)

Oral Diagnosis

เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี

ความรู้พื้นฐานทางวินิจฉัยโรคช่องปาก บทบาทของผู้ช่วยในคลินิกตรวจ คลินิกความเจ็บปวดช่องปาก ไบโหน้า และคลินิกเวชศาสตร์ช่องปาก ลักษณะทั่วไปของอวัยวะภายในช่องปาก การเตรียมเครื่องมือตัดชิ้นเนื้อ โรคของฟันและ โรคของเนื้อเยื่ออ่อน การซักประวัติ ประเมินผู้ป่วย การลงข้อมูลเพิ่มประวัติ และยาที่เกี่ยวข้องกับเวชศาสตร์ช่องปาก

Basic knowledge of oral diagnosis, the role of dental assistant in Primary care clinic, orofacial pain clinic and oral medicine clinic, general characteristics of oral structures, preparing basic equipment used for tissue biopsy, dental and soft tissue diseases, history taking, patient evaluation, documentation of dental records and medication used in oral medicine clinic.

569 002 ทันตรังสี 1(1-0-2)

Dental Radiology

เงื่อนไขของรายวิชา: ไม่มี

ความรู้พื้นฐานของรังสีเอกซ์ ความปลอดภัยและการป้องกันรังสีเอกซ์ ส่วนประกอบของเครื่องถ่ายภาพรังสี ในและนอกช่องปาก การถ่ายภาพรังสีในผู้ป่วย การล้างและเรียงฟิล์มเข้ากรอบ ภาพรังสีปกติของอวัยวะในช่องปาก ฟิล์มเสีย การควบคุมการติดเชื้อ

Basic principle in x-ray, radiation safety and protection, components of intra and extra oral x- ray machine, intraoral and extra oral radiographic technique, radiographic technique, processing and framing x-ray film, normal radiographic anatomy, radiographic defect and infection control.



